

**PROFESIJAS STANDARTS
MEŽSAIMNIECĪBA**

**MEŽSAIMNIECĪBAS INŽENIERA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Mežsaimniecības inženieris Kods atbilstoši Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju daudzvalodu klasifikācijai (ESCO): 2132.5	Kvalifikācijas līmenis: Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Nav
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Mežsaimniecības tehnologs 5.PKL Mežsaimniecības tehniķis 4.PKL	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Mežsaimniecības inženieris pārvalda meža reproduktīvā materiāla ražošanas, meža atjaunošanas, kopšanas, jaunaudžu aizsardzības, meža apsaimniekošanas plānošanas, mežizstrādes, meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas, koksnes produktu pārdošanas un piegādes ķēdes vadības procesus; veic meža inventarizāciju; novērtē meža resursus un meža apsaimniekošanas darbību ietekmi uz meža resursu stāvokli un vidi; novērtē meža bojājumu riskus; sagatavo meža apsaimniekošanas plānus, ievērojot ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principus; organizē meža aizsardzības, ugunsdrošības un medību saimniecības procesus, organizē un vada mežsaimnieciskās ražošanas procesus. Mežsaimniecības inženieris strādā mežsaimniecības uzņēmumos, meža nozares un ar to saistītās valsts un pašvaldību institūcijās un citās organizācijās, var būt pašnodarbināta persona vai komersants. Mežsaimniecības inženiera pienākumi un uzdevumi: 3.1. Mežkopības metožu un mežierīcības procesu pārvaldība: 3.1.1. Pārvaldīt meža atjaunošanas, kopšanas un audzēšanas procesus; 3.1.2. Organizēt meža aizsardzības pasākumus; 3.1.3. Pārvaldīt meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus; 3.1.4. Novērtēt meža resursus un produktus;	

- 3.1.5. Apsaimniekot medību resursus;
- 3.1.6. Sagatavot meža apsaimniekošanas plānus.
- 3.2. Mežsaimnieciskās ražošanas un piegādes procesu pārvaldība:
 - 3.2.1. Sagatavot mežsaimnieciskās ražošanas plānus;
 - 3.2.2. Noteikt mežsaimniecības darbiem piemērotāko tehniku un aprīkojumu;
 - 3.2.3. Pārvaldīt mežizstrādes plānošanas un tehnoloģiskos procesus;
 - 3.2.4. Uzmērīt koksnes produktus un noteikt to kvalitāti;
 - 3.2.5. Pārvaldīt koksnes produktu piegādes procesus;
 - 3.2.6. Organizēt meža reproduktīvā materiāla ražošanas procesus;
 - 3.2.7. Pārvaldīt meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas procesus.
- 3.3. Uzņēmuma vai tā struktūrvienības resursu pārvaldība:
 - 3.3.1. Novērtēt un plānot uzņēmuma finanses un investīcijas;
 - 3.3.2. Pārvaldīt meža produktu un pakalpojumu iepirkumu un pārdošanas procesus.
- 3.4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā vispārējā kompetence:
 - 3.4.1. Veikt darba pienākumus atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, ugunsdzēsības, dabas, vides, un meža aizsardzības normatīvo aktu prasībām, darba tiesisko attiecību normām;
 - 3.4.2. Risināt problēmas, sadarboties un komunicēt, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus;
 - 3.4.3. Izmantot informācijas tehnoloģiju, ģeotelpisko, dronu un citus atbalsta risinājumus;
 - 3.4.4. Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu un citas saistošās prasības un sekot to izmaiņām;
 - 3.4.5. Pilnveidot savas zināšanas par novitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā;
 - 3.4.6. Īstenot pētījumus un veikt priekšlikumu izstrādi atbilstošajā nozarē un profesionālās darbības jomā;
 - 3.4.7. Sazināties valsts valodā un vienā vai vairākās svešvalodās, t.sk. lietojot profesionālo terminoloģiju;
 - 3.4.8. Noteikt projekta organizatorisko struktūru, vadīt un attīstīt projekta komandu;
 - 3.4.9. Iesaistīties uzņēmējdarbībā, izstrādāt konkurētspējīgu produktu vai pakalpojumu konceptus un biznesa modeli.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Mežkopības metožu un mežierīcības procesu pārvaldība:				
4.1.1.	Pārvaldīt meža atjaunošanas, kopšanas un audzēšanas procesus	Plānot mežaudzes atjaunošanas, ieaudzēšanas veidu, augsnes apstrādi Plānot agrotehnisko un jaunaudžu kopšanu dabiskas, sētas vai stādītas izcelsmes jaunaudzēs. Noteikt augsnes ielabošanas nepieciešamību mežaudzē , izvēlēties ielabošanas materiālu un tehnoloģiju, organizēt meža augsnes ielabošanas darbus. Izvēlēties un pielietot jaunaudžu aizsardzības metodes un līdzekļus. Organizēt un kontrolēt augsnes apstrādes, meža atjaunošanas, ieaudzēšanas, jaunaudžu kopšanas un meža audzēšanas darbus saskaņā ar kvalitātes, vides un darba aizsardzības prasībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošana un lēmumu pieņemšana. Meža selekcija <u>Izpratnes līmenī:</u> Augsnes sastāvs un īpašības Meža flora un fauna Dendroloģija Meža tipoloģija Kvalitātes pārvaldības un kontroles metodes <u>Lietošanas līmenī:</u> Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un kopšanas normatīvais regulējums Piemērotāko koku sugu izvēle un to agrotehnika Atjaunošanas veidi un paņēmieni Augsnes gatavošanas tehnoloģijas Agrotehniskā un jaunaudžu kopšana Augsnes ielabošanas materiāli un tehnoloģijas Kvalitātes, darba un vides aizsardzības prasības meža atjaunošanas, kopšanas un audzēšanas darbos Mežaudzes atjaunošanas, kopšanas un audzēšanas riski Jaunaudžu aizsardzība Tehnoloģijas un metodes mežkopības darbu organizēšanai.	Spēja pārvaldīt meža stādīšanas/sēšanas vai dabiskās atjaunošanas procesu Spēja pārvaldīt atjaunoto meža platību un jaunaudžu kopšanas procesu Spēja plānot un organizēt meža augsnes ielabošanu Spēj organizēt un uzraudzīt mežkopības darbu izpildi, atbilstoši kvalitātes, tehnoloģiskajām, darba un vides aizsardzības prasībām Spēja pārvaldīt jaunaudžu aizsardzības pasākumus	5.LKI līmenis

			Stādmateriāla sertificēšana.		
4.1.2.	Organizēt meža aizsardzības pasākumus	Noteikt meža bojājumu riskus. Novērtēt biotisko un abiotisko faktoru ietekmi uz mežaudzi Izvēlēties meža aizsardzības metodes un līdzekļus Novērtēt meža bojājumus un to apmēru. Plānot un organizēt meža aizsardzības pasākumus un bojājumu seku likvidēšanu. Kontrolēt meža aizsardzības darbus saskaņā ar kvalitātes, vides un darba aizsardzības prasībām	<u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošana un lēmumu pieņemšana <u>Izpratnes līmenī:</u> Meža entomoloģija un fitopatoloģija Abiotiskie ietekmes faktori Meža kukaiņu ekoloģija Karantīnas organismi mežā Dzīvnieku izraisīti meža bojājumi Meža aizsardzības profilaktisko pasākumu plānošana <u>Lietošanas līmenī:</u> Meža aizsardzības un līdzekļu lietošanas normatīvais regulējums Meža aizsardzības līdzekļi un metodes Dzīvnieku, kaitēkļu un slimību bojājumu risku mazināšana Tehnoloģijas un metodes meža veselības stāvokļa novērtēšanā Kvalitātes, darba un vides aizsardzības prasības meža aizsardzības darbos Koku ciršanas noteikumi	Spēja noteikt meža bojājumus un to riskus Spēja pārvaldīt meža aizsardzības pasākumus	5.LKI līmenis
4.1.3.	Pārvaldīt meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus	Noteikt meža ugunsbīstamības rādītājus un ugunsgrēka attīstību ietekmējošos faktoros Lietot meža ugunsgrēku pārvaldības profesionālās informācijas sistēmas Noteikt meža degamības komplekso rādītāju Noteikt, plānot un organizēt meža ugunsdrošības preventīvos pasākumus	<u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošana un lēmumu pieņemšana Meža uguns apsardzība kā valsts civilās aizsardzības sastāvdaļa <u>Izpratnes līmenī:</u> Meža pirololoģija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Meža ugunsdrošības normatīvais regulējums	Spēja plānot un organizēt meža ugunsdrošības prasību pārbaudes Spēja plānot resursus meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības procesu nodrošināšanai Spēja noteikt meža ugunsbīstamības riskus Spēja vadīt meža ugunsdzēsības darbus	5.LKI līmenis

		Izvēlēt meža ugunsdzēsības metodes un līdzekļus Lietot meža ugunsdzēsības tehniskos līdzekļus Vadīt meža ugunsgrēka dzēsības darbus Novērtēt meža ugunsgrēka bojājumu apmēru un aprēķināt zaudējumus	Meža ugunsbīstamības prognozēšana un degamības novērtēšana Ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plānošana un atbilstības pārbaudes Ugunsdzēsības pasākumu plānošana un vadīšana Meža ugunsdzēsības tehniskie līdzekļi un metodes Informācijas sistēmas meža ugunsgrēku pārvaldībā Tehnoloģijas un metodes meža ugunsgrēku identificēšanai, meža ugunsgrēka bojājumu apmēra un zaudējumu noteikšanai	Spēja dzēst meža ugunsgrēkus ar tehniskajiem līdzekļiem Spēja novērtēt meža ugunsgrēka bojājumu apmēru un aprēķināt zaudējumus	
4.1.4.	Novērtēt meža resursus un produktus	Noteikt meža inventarizācijas rādītājus un sagatavot aprakstu Iegūt un analizēt meža inventarizācijas datus, izmantojot jaunākās tehnoloģijas Novērtēt koku stumbru kvalitāti un atbilstoši tai prognozēt sortimentu iznākumu Noteikt kokaudzes vērtību Novērtēt kokmateriālu sortimentu kvalitāti un uzmērīt tilpumu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Plānošana un lēmumu pieņemšana Meža apsaimniekošanas pārvaldība Eiropas Savienības un valsts līmenī <u>Izpratnes līmenī:</u> Meža resursu vērtēšanas metodes Mērīšanas kļūdu noteikšana Meža inventarizācijas datu izmantošanas mērķi Koksnes produkti un to kvalitātes prasības <u>Lietošanas līmenī:</u> Meža inventarizācijas normatīvais regulējums Koku ciršanas normatīvais regulējums Meža un vides aizsardzības normatīvais regulējums Meža un mežaudzes vērtības noteikšanas metodes Mežaudzes inventarizācijas metodes un tehnoloģijas	Spēja sagatavot mežaudzes inventarizācijas aprakstu un noteikt tās vērtību Spēja plānot, organizēt un uzraudzīt meža inventarizācijas darbus	5.LKI līmenis

			Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas un tehnoloģijas Informācijas sistēmas par mežu un zemes pārvaldību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, apgrūtinātajām teritorijām, teritorijas attīstības plānošanu Datu analīzes metodes Resursu novērtēšana un pārvaldība		
4.1.5.	Apsaimniekot medību resursus	Bonitēt medību platības Atpazīt savvaļas dzīvnieku un putnu sugas Ievākt un apstrādāt dzīvnieku uzskaites datus Plānot un kontrolēt medību saimniecību darbu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Medniecības jēdzieni un vēsture <u>Izpratnes līmenī:</u> Dzīvnieku bioloģiskais un saimnieciskais pieaugums Medījamo dzīvnieku populāciju veidošanas principi Dzīvnieku un putnu sugu apsaimniekošanas plāni Meža dzīvnieku infekcijas slimību vispārējās izcelšanās un attīstības likumsakarības un aizsardzības pasākumi Invazīvās sauszemes dzīvnieku sugas Medību produkcija un trofejas Latvijai saistošās starptautiskās medību faunas aizsardzības un apsaimniekošanas normas <u>Lietošanas līmenī:</u> Savvaļas dzīvnieku un putnu sugas Medījamo dzīvnieku uzskaites uzdevumi un metodes Medījamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšana Pieļaujamā nomedīšanas apjoma noteikšana	Spēja plānot un organizēt medību resursu apsaimniekošanu Spēja organizēt medības, ievērojot drošības noteikumus Spēja novērtēt savvaļas dzīvnieku nodarītos postījumus	6. LKI līmenis

			Savvaļas dzīvnieku nodarīto postījumu novērtēšana Medību veidi un medību termiņi Biotehnisko pasākumu klasifikācija Medības regulējošie normatīvie akti Savvaļas dzīvnieku turēšanas nebrīvē normatīvais regulējums. Savvaļas medījamo dzīvnieku piebarošanas normatīvais regulējums Datu analīzes metodes Medību praktiskā norise un organizācija		
4.1.6.	Sagatavot meža apsaimniekošanas plānus	Novērtēt ekonomiskās, vides, sociālās un kultūrmantojuma vērtības mežsaimniecībā Novērtēt un analizēt koksnes resursu pieejamību, īpašuma, reģionālā un valsts līmenī noteiktā periodā Noteikt meža apsaimniekošanas mērķus un tiem piemērotākās meža apsaimniekošanas plānošanas metodes Plānot meža apsaimniekošanas pasākumus, to apjoma izvietojumu Novērtēt meža apsaimniekošanas darbību ietekmi uz meža resursu stāvokli, vidi un sociālo jomu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Meža apsaimniekošanas politika Latvijā, Eiropā un pasaulē Meža apsaimniekošanas standartu prasības Ekoloģija, ekosistēmas, meža ekosistēma Ainavu ekoloģija Bioloģiskā daudzveidība un aizsardzība Meža resursu ilgtspējīga apsaimniekošana <u>Izpratnes līmenī:</u> Meža resursu pārvaldība Stratēģiskā, taktiskā un operatīvā plānošana Meža un saistīto ekosistēmu pakalpojumi un telpiskais novietojums Koksnes produktu ilgtermiņa plūsmas Saimniecisko pasākumu plānošana Koku ciršanas apjomu plānošana Koksnes transportēšanas ceļu tīkla plānošana Vides plānošana un ainavu ekoloģija	Spēja novērtēt meža ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas Spēja sagatavot meža apsaimniekošanas plānu Spēja plānot un organizēt meža resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu Spēja pieņemt datu analīzē balstītus lēmumus par meža apsaimniekošanas darbībām Spēja noteikt koksnes resursu pieejamību īpašuma, reģionālā un valsts līmenī	6. LKI līmenis

			<u>Lietošanas līmenī:</u> Meža ekonomiskās vērtības aprēķini Meža apsaimniekošanas plāna sagatavošana Meža apsaimniekošanas sistēmas Meža vērtības un oglekļa piesaistes noteikšanas metodes Bioloģiskās daudzveidības vērtēšanas metodes, ainavu ekoloģiskās plānošanas principi Audžu augšanas gaitas prognozēšana Meža atjaunošanas un kopšanas modeļi Lēmumu pieņemšana par meža apsaimniekošanas aktivitātēm ievērtējot telpas un laika mērogu Mežsaimnieciskajiem mērķiem piemērotākā cirtes veida noteikšana Risku pārvaldība		
4.2.	Mežsaimnieciskās ražošanas un piegādes procesu pārvaldība:				
4.2.1.	Sagatavot mežsaimnieciskās ražošanas plānus	Noteikt ražošanai pieejamo koksnes produktu apjomu Noteikt ražošanai un piegādēm nepieciešamos tehniskos, personāla un finanšu resursus Sagatavot īstermiņa un ilgtermiņa ražošanas un piegādes saimnieciskās darbības plānu un budžetu Koriģēt mežsaimnieciskās ražošanas plānu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Koksnes piegādes ķēdes un to pārvaldības principi <u>Izpratnes līmenī:</u> Koksnes piegādes ķēdes vadības loma meža nozarē un meža nozares uzņēmumā Koksnes piegādes ķēdes darbības pamatprincipi Plānošanas principi piegādes ķēdes ietvaros Prognožu veidošanas principi Darbu plānošanas principi Optimizācijas būtība, loma un iespējamie risinājumi ražošanas optimāla plāna sagatavošanai	Spēja sagatavot mežsaimnieciskās ražošanas plānus piegādes ķēdes ietvaros Spēja analizēt ar meža apsaimniekošanu un saimnieciskās darbības plānošanu saistīto informāciju Spēja kontrolēt plānu izpildi, veikt korektīvās darbības	6.LKI līmenis

			<u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas sagatavošana un analīze Piegādes ķēdes plāna veidošana Atsevišķu ražošanas procesu darbību plānošana koksnes produktu piegādes ķēdes ietvaros Piegāžu ķēdes plāna (mēneša, ceturkšņa, gada) izpildes vadība un korektīvās darbības Krājumu uzskaitē un vadība		
4.2.2.	Noteikt mežsaimniecības darbiem piemērotāko tehniku un aprīkojumu	Izvēlēties mežsaimniecības darbiem piemērotu tehniku un aprīkojumu Izvēlēties atbilstošāko mežsaimniecības tehnikas darba organizācijas modeli Noteikt mežsaimniecības darbiem nepieciešamos resursus un tehnoloģijas, aprēķināt izmaksas Organizēt mežsaimniecības tehnikas apkopju un uzturēšanas darbus Organizēt mežsaimniecības tehnikas vadītāju darbu, atbilstoši normatīvajiem aktiem un darba ražīguma principiem	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mežsaimniecības darbu mehanizācijas vēsture <u>Izpratnes līmenī:</u> Motorinstrumenti mežsaimniecībā Meža mašīnu tipi, uzbūve, darba iekārtas un pārvaldības informācijas sistēmas Meža mašīnu apkopes Augsnes apstrādes mašīnas un agregāti t.sk. mašinizētai stādīšanai Mežsaimniecības tehnikas jaudas un agregātu sadarbības noteikšana Koksnes produktu pārvadājumu veidi, izmantojamā tehnika un aprīkojums Koksnes produktu automašīnu un aprīkojuma uzbūve, informācijas sistēmas un apkopes Darba un atpūtas laika normatīvais regulējums Koksnes pārvadājumu ietekmējošais normatīvais regulējums <u>Lietošanas līmenī:</u> Mežsaimniecības darbiem nepieciešamās tehnikas un aprīkojuma izvēle atkarībā no veicamā darba un apstākļiem	Spēja noteikt optimālo mežsaimniecības tehnikas veidu un aprīkojumu konkrētu darbu izpildei Spēja noteikt mežsaimniecības tehnikas darbiem optimālo darba organizācijas modeli Spēja noteikt mežsaimniecības darbiem nepieciešamos tehniskos resursus, aprēķināt izmaksas Spēja plānot un organizēt mežsaimniecības tehnikas un aprīkojuma uzturēšanas darbus	5.LKI līmenis

			Meža mašīnu un koksnes produktu pārvadājumu automašīnu darba organizācijas modeļu noteikšana Mežsaimniecības tehnikas darba ražīguma un izmaksu aprēķins		
4.2.3.	Pārvaldīt mežizstrādes plānošanas un tehnoloģiskos procesus	Atlasīt izstrādei paredzētās mežaudzes, izmantojot inventarizācijas aprakstu un ģeogrāfiskās informācijas sistēmas Veikt cirsmu izstrādes plānošanu dabā Sagatavot dokumentāciju mežizstrādes darbu veikšanai Novērtēt cirsmu izstrādes apstākļus, noteikt izstrādei piemērotāko laiku un sagatavot izstrādes plānu Organizēt cirsmas izstrādes darbus Veikt cirsmas izstrādes tehnoloģisko un izmaksu plānošanu Analizēt un pārbaudīt dabā harvesteru mērīšanas sistēmas precizitāti Izveidot stumbra sagarumošanas instrukciju failu harvesteram un pārbaudīt saražotās produkcijas atbilstību tajā norādītajiem uzstādījumiem Uzmērīt koksnes produktus un noteikt to kvalitāti Organizēt un uzraudzīt cirsmas izstrādes procesu saskaņā ar kvalitātes, vides un darba aizsardzības prasībām	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kvalitātes pārvaldības un kontroles metodes Cirsmu plānošanu ietekmējošie ekonomiskie, vides, darba, meža aizsardzības un tehnoloģiskie faktori Meža mašīnu darba metodes Mežizstrādes darbu ekonomiskie aspekti <u>Lietošanas līmenī:</u> Cirsmu izstrādes plānošana Cirsmu plānošanas un pārvaldības informācijas sistēmas Cirsmu izstrādes plānošana atkarībā no cirtes izpildes veida, izstrādes tehnoloģijas un ražojamā produkta Normatīvais regulējums vides, dabas, darba un meža aizsardzības prasības cirsmu izstrādes darbos Augsnes un ūdeņu aizsardzības prasības Koku bojājumu novēršana mežizstrādes darbos Cirsmu izstrādes apstākļu novērtēšana Krautuvju izvietojuma norādījumi Krautņēju izvietojuma nosacījumi Pievešanas ceļu un tehnoloģisko koridoru plānošana Tehnoloģiskās kartes sagatavošana Cirsmā ražojamo produktu plānošana un stumbra sagarumošanas optimizācija	Spēja plānot cirsmu izstrādes tehnoloģisko procesu, sagatavot cirsmu izstrādes darba uzdevumu, tai skaitā stumbra sagarumošanas instrukciju failu un cirsmu izstrādes tehnoloģisko karti Spēja pārvaldīt mežizstrādes darbu izpildi, atbilstoši kvalitātes, tehnoloģiskajām, darba, vides aizsardzības un normatīvo aktu prasībām	5.LKI līmenis

			Meža mašīnu uzmērīšanas sistēmas un mērīšanas precizitātes kontrole Stumbra sagarumošanas instrukciju faila sagatavošana meža mašīnām Kokmateriālu uzmērīšanas standarts Kokmateriālu uzmērīšanas metodes un tehnoloģijas Koksnes produktu kvalitātes prasības Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā		
4.2.4.	Uzmērīt koksnes produktus un noteikt to kvalitāti	Sagatavot darba uzdevumu kokmateriālu uzmērīšanas veicējam Sagatavot koksnes produktu aprakstu, izmatošanai darījumos ar kokmateriāliem Organizēt kokmateriālu mērīšanas un kvalitātes vērtēšanas procesu Mērīt, rīkoties ar uzmērīšanas instrumentiem un aprīkojumu Novērtēt koksnes vainas un defektus	<u>Izpratnes līmenī:</u> Stumbru kvalitātes zonējums un koksnes vainas Koksnes kvalitātes ietekme uz cenu Koksnes produktu pārstrādes uzņēmumu tehnoloģiskie procesi Apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes tilpuma un kvalitātes novērtēšanas process Apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes uzmērīšanas un kvalitātes novērtēšanas nozīme darījumos ar kokmateriāliem Izpratne par apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes tilpuma noteikšanas un kvalitātes novērtēšanas standartiem un to veidošanas principiem Mērīšanā izmantojamie rokas mērinstrumenti un automātiskās uzmērīšanas iekārtas Mākslīgā intelekta pielietošana automatizētā kvalitātes vērtēšanas procesā <u>Lietošanas līmenī:</u> Apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes klasifikācija Apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes uzmērīšanas metodes un paņēmieni	Spēja sagatavot darba uzdevumu kokmateriālu uzmērīšanas veicējam Spēja sagatavot koksnes produktu aprakstu, izmatošanai darījumos ar kokmateriāliem Spēja organizēt kokmateriālu mērīšanas un kvalitātes vērtēšanas procesu Spēja veikt kokmateriālu tilpuma un kvalitātes novērtēšanu	5.LKI līmenis

			Apaļo kokmateriālu un smalcinātās koksnes kvalitātes prasības Tilpuma noteikšana pēc individuālās un grupveida metodes		
4.2.5.	Pārvaldīt koksnes produktu piegādes procesus	Pārvaldīt krājumu apriti Sagatavot koksnes produktu piegāžu plānu. Organizēt un kontrolēt koksnes uzskaites procesu. Organizēt un kontrolēt koksnes produktu piegādes.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Koksnes piegādes ķēdes vadības loma meža nozarē un meža nozares uzņēmumā Darba un atpūtas laika normatīvais regulējums kravu pārvadājumos <u>Izpratnes līmenī:</u> Piegādes procesu plānošanas un optimizācijas pamatprincipi Starptautisko koksnes pārvadājumu normatīvais regulējums <u>Lietošanas līmenī:</u> Koksnes pārvadājumu ietekmējošais normatīvais regulējums Koksnes pārvadājumu darbu organizēšana Informācijas sistēmas un tehnoloģijas Koksnes produktu piegāžu plānošanai un organizēšanai Krājumu uzskaitē un inventarizācija	Spēja plānot koksnes produktu piegādes Spēja pārvaldīt koksnes produktu piegāžu darbu izpildi, atbilstoši tehnoloģiskajām, darba un vides aizsardzības prasībām Spēja veikt koksnes produktu krājumu uzskaiti, apriti un pārvaldību Spēja pārvaldīt koksnes piegādes plūsmas, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz infrastruktūras izmantošanu un koksnes produktu transportēšanu	5.LKI līmenis
4.2.6.	Organizēt meža reproduktīvā materiāla ražošanas procesus	Izvēlēties selekcionētu materiālu sēklu un stādu ražošanai Izstrādāt, organizēt un kontrolēt reproduktīvā materiāla ražošanas tehnoloģisko un piegāžu procesu atbilstoši kvalitātes prasībām Organizēt un kontrolēt darbu kokaudzētavā	<u>Priekšstata līmenī:</u> Augu ģenētika, hibridizācija <u>Izpratnes līmenī:</u> Sēklu plantāciju ierīkošana un apsaimniekošana Kokaudzētavu ierīkošana un apsaimniekošana Meža reproduktīvā materiāla rajonēšanas normatīvais regulējums Meža reproduktīvā materiāla atestācijas un sertificēšanas process	Spēja izvēlēties atbilstošu selekcionētu materiālu meža atjaunošanai un ieaudzēšanai Spēja organizēt meža reproduktīvā materiāla ražošanas procesus	6. LKI līmenis

			Meža entomoloģija, fitopatoloģija Augu fizioloģija <u>Lietošanas līmenī:</u> Meža reproduktīvā materiāla ražošanai izmantojamās koku sugas Meža stādu veidi, to īpatnības Meža stādu audzēšanas tehnoloģijas Meža stādu uzglabāšanas paņēmieni un tehnoloģijas Meža stādu apstrāde Meža stādu sagatavošana realizācijai Meža stādu izplatītākie kaitēkļi un slimības, to ierobežošanas metodes un līdzekļi Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu		
4.2.7.	Pārvaldīt meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas procesus	Novērtēt esošo meža ceļu un meliorācijas sistēmu grāvju tehnisko stāvokli Novērtēt meža ugunsdrošības infrastruktūras atbilstību ugunsdzēsības nodrošināšanai Plānot un organizēt meža ceļu, meliorācijas sistēmu grāvju un ugunsdrošības infrastruktūras objektu ierīkošanu un uzturēšanas darbus Sagatavot meža ceļu būvniecības projektēšanas uzdevumus Sagatavot meliorācijas sistēmu atjaunošanas projektēšanas uzdevumus Lietot meža ceļu un meliorācijas sistēmu būvniecības un uzturēšanas tehnisko dokumentāciju Novērtēt un kontrolēt meža infrastruktūras objektu būvniecības un uzturēšanas darbu kvalitāti	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ģeodēzija <u>Izpratnes līmenī:</u> Augsnes īpašības dažādos mežu tipos Ceļa konstrukcija, meliorācijas sistēma un ietekmējošie faktori Ceļa būvmateriālu veidi, to galvenie parametri un īpašības. Ceļa ūdens atvade un saistība ar meža meliorācijas sistēmu <u>Lietošanas līmenī:</u> Prasības meža ceļu un grāvju sistēmu tehniskajam stāvoklim Prasības meža ugunsdrošības infrastruktūras ierīkošanai un tās atbilstības normatīvajam regulējumam kontrole Projektēšanas uzdevuma sagatavošana	Spēja izvērtēt meža masīvā esošo ceļu un grāvju tīklu, plānot tā uzturēšanu un ekspluatāciju meža masīva apsaimniekošanai un ugunsdzēsības nodrošināšanai Spēja sagatavot projektēšanas uzdevumu Spēja lasīt un saprast tehnisko projektu Spēja sagatavot defektu aktu ar veicamo darbu sarakstu meža autoceļu un meža meliorācijas sistēmu defektu novēršanai	5.LKI līmenis

			Defektu akta sagatavošana Meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas kvalitātes prasību kontrole Ceļu un meliorācijas sistēmu būvniecības normatīvais regulējums		
4.3.	Uzņēmuma vai tā struktūrvienības resursu pārvaldība:				
4.3.1.	Novērtēt un plānot uzņēmuma finanses un investīcijas	Aprēķināt un novērtēt uzņēmuma finanšu stāvokli raksturojošos rādītājus Aprēķināt un novērtēt uzņēmuma darbībai nepieciešamās investīcijas, veikt attīstības projektu izmaksu un ieguvumu analīzi Izstrādāt saimnieciskās darbības plānu un uzņēmuma budžetu Kontrolēt saimnieciskās darbības plāna un budžeta izpildi	<u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas finanšu, budžeta un nodokļu sistēmas uzbūve <u>Izpratnes līmenī:</u> Grāmatvedības darba organizācija uzņēmumā Pārvaldības grāmatvedības pamatprincipi Uzņēmuma pārvaldības principi Ekonomikas pamatprincipi Investīciju analīze un īpatnības mežsaimniecībā <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu analīzes metodes Investīciju projektu aprēķini un novērtēšanas metodes	Spēja novērtēt uzņēmuma finanšu stāvokli un sagatavot investīciju aprēķinu	6. LKI līmenis
4.3.2.	Pārvaldīt meža produktu un pakalpojumu iepirkumu un pārdošanas procesus	Novērtēt meža produktu un pakalpojumu tirgu, piedāvājumu, pieprasījumu un klientu vajadzības Izstrādāt meža produktu piedāvājumus Organizēt meža produktu un mežsaimniecības pakalpojumu pārdošanu un iepirkšanu un klientu apkalpošanu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Kokapstrādes tehnoloģijas <u>Izpratnes līmenī:</u> Koksnes piedāvājums un pieprasījums Meža produktu un mežsaimniecības pakalpojumu tirgus Klientu apkalpošanas organizācija un kultūra Klientu un pakalpojumu sniedzēju saimnieciskās darbības rādītāju analīze Publisko iepirkumu likums	Spēja plānot un organizēt meža produktu un pakalpojumu iepirkumu un pārdošanas procesu	6. LKI līmenis

			<u>Lietošanas līmenī:</u> Koksnes produktu pārdošanas procesu plānošana un organizēšana Mežsaimniecisko pakalpojumu iepirkumu plānošana un organizēšana		
--	--	--	---	--	--

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Veikt darba pienākumus atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, ugunsdzēsības, dabas, vides un meža aizsardzības normatīvo aktu prasībām, darba tiesisko attiecību normām	Veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu Sniegt pirmo palīdzību Ievērot darba tiesisko attiecību normas, darba aizsardzības, ugunsdrošības, dabas un vides aizsardzības un meža apsaimniekošanas jomas normatīvo aktu prasības un nodrošināt to izpildi Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām Identificēt iespējamos riskus, veicot darba uzdevumus Ievērot civilās aizsardzības prasības Rīkoties atbilstoši instrukcijai militāro lādiņu atrašanas gadījumā	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēmas organizācija Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes Individuālās rīcības un lēmumu ietekme uz savu personīgo un citu cilvēku drošību <u>Lietošanas līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšana Ergonomikas principi Tehnoloģisko iekārtu un aprīkojuma ekspluatācijas noteikumi Aizsardzības pasākumi darba vides gaisa temperatūras kaitīgās ietekmes uz veselību mazināšanā Darba aizsardzības normatīvo aktu prasības Civilās un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības	Spēja organizēt un veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības prasības Spēja organizēt un veikt profesionālos pienākumus, ievērojot civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības Spēja atbildīgi rīkoties ekstremālās situācijās un sniegt pirmo palīdzību	
5.2.	Risināt problēmas, sadarboties un komunicēt, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus	Izskaidrot un argumentēti diskutēt par profesionālām un sabiedrības aktualitātēm meža apsaimniekošanas jomā	<u>Izpratnes līmenī:</u> Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra	Spēja risināt problēmas, sadarboties un komunicēt, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus	

		Analizēt ar meža apsaimniekošanu saistītu informāciju, to strukturēt un prezentēt Strādāt komandā, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus	Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips Starpkultūru saskarsme <u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošana Efektīvas komunikācijas metodes un paņēmieni Lietišķā komunikācija		
5.3.	Izmantot informācijas tehnoloģiju, ģeotelpisko, bezpilota gaisa kuģi un citus atbalsta risinājumus	Lietot informācijas tehnoloģiju rīkus un pakalpojumus (meža valsts reģistra informāciju, bezpilota gaisa kuģus, attālinātās novērošanas sistēmas u.c.) Droši uzglabāt elektronisko dokumentāciju un datus Izmantot ģeogrāfiskās informācijas sistēmas un globālās navigācijas satelītu sistēmu Veikt tekstastrādi, strādāt ar elektroniskajās tabulām, datu bāzēm, informācijas uzglabāšanu un pārvaldību	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ģeotelpisko datu infrastruktūra un pakalpojumi <u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (datu nesēju, informācijas sistēmu un iekārtu) lietošanas principi Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un datu drošība Komercinformācijas un personas datu aizsardzība Elektronisko dokumentu aprites principi Ģeotelpisko datu veidi un reprezentācijas Ģeodēzija un globālās satelītnavigācijas sistēmas <u>Lietošanas līmenī:</u> Ģeotelpisko datu ieguve ar tālīzpētes metodēm Informācijas tehnoloģiju pielietošana meža apsaimniekošanas procesos Informācijas atlase, dokumentu izstrāde un datu apstrāde atbilstoši darba uzdevumam	Spēja izmantot jaunāko informācijas tehnoloģiju un citu (ģeotelpisko, dronu) atbalsta risinājumus profesionālo pienākumu izpildē Spēja atbildīgi pielietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un iekārtas, strādāt e-vidē, nodrošināt komercdarbības un personas datu aizsardzību Spēja meklēt, savākt un apstrādāt informāciju un izmantot to kritiski un sistēmiski	6. LKI līmenis

			Darbs ar biroja tehniku, informācijas un komunikāciju sistēmām		
5.4.	Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu un citas saistošās prasības un sekot to izmaiņām	Ievērot jomu regulējošo normatīvo aktu prasības Ievērot jomai atbilstošos standartus Sekot normatīvo aktu izmaiņām un nodrošināt to prasību ieviešanu un ievērošanu	<u>Priekšstata līmenī:</u> Nacionālās attīstības plāns Latvijas un Eiropas Savienības meža politika un stratēģija <u>Izpratnes līmenī:</u> Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes <u>Lietošanas līmenī:</u> Jomas reglamentējošo normatīvo aktu un standartu prasības Darba tiesisko attiecību normatīvie akti	Spēja ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu un citas saistošās prasības un sekot to izmaiņām	6. LKI līmenis
5.5.	Pilnveidot savas zināšanas par novitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un savas karjeras izaugsmes iespējas. Piedalīties kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumos. Sekot aktualitātēm nozarē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kompetenču pilnveides iespējas. Mācīšanās stratēģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pašnovērtējuma mehānismi. Personīgās izaugsmes, karjeras un darba gaitu plānošana.	Spēja analizēt un izvērtēt savu profesionālo darbību, lai patstāvīgi pilnveidotu savu profesionālo kvalifikāciju.	6. LKI līmenis
5.6.	Īstenot pētījumus un veikt priekšlikumu izstrādi atbilstošajā nozarē un profesionālās darbības jomā	Lietot pētniecības metodes nozarē Apkopot, sistematizēt, analizēt un vizualizēt datus Apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu Sagatavot pētījumu rezultātu atskaiti Sagatavot pārskatus un publikācijas Sagatavot prezentāciju materiālus	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pētniecības etapi Statistikas pamatprincipi Datu apstrādes pamatprincipi <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietišķās pētniecības metodes Datu apstrādes lietojumprogrammas	Spēja izmantot pētniecības metodes, īstenot pētījumus, veikt priekšlikumu izstrādi atbilstošajā nozarē un profesionālās darbības jomā, un prezentēt tos	6. LKI līmenis
5.7.	Sazināties valsts valodā un vienā vai vairākās	Sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā	<u>Izpratnes līmenī:</u> Valodu kultūra	Spēja sazināties valsts valodā un vienā vai vairākās svešvalodās, t.sk. lietojot profesionālo terminoloģiju	6. LKI līmenis

	svešvalodās, t.sk. lietojot profesionālo terminoloģiju	Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā Nodrošināt korektas, saprotamas, literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu Sazināties mutiski un rakstiski vienā vai vairākās svešvalodās Lietot profesionālo terminoloģiju vienā vai vairākās svešvalodās Patstāvīgi pilnveidot svešvalodas/-u zināšanas	Verbālā un neverbālā saziņa <u>Lietošanas līmenī:</u> Atbilstošs vārdu krājums Funkcionālā gramatika Profesionālā terminoloģija	Spēja pārliecinoši un atbilstīgi kontekstam formulēt un izteikt savus mutiskos un rakstiskos argumentus	
5.8.	Noteikt projekta organizatorisko struktūru, vadīt un attīstīt projekta komandu	Izvērtēt cilvēkresursu vadības atbildību un lomas Noteikt, deleģēt un kontrolēt projekta uzdevumus un to izpildi Saliedēt indivīdus komandas darbam un projekta mērķu sasniegšanai	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personāla novērtēšanas pamatprincipi Teorētisko un praktisko zināšanu saistība sekmīgai projektu cilvēkresursu vadībai Darba tiesiskie aspekti un normatīvais regulējums <u>Lietošanas līmenī:</u> Komandas veidošanas, saliedēšanas un attīstības cikli Vadības un saskarsmes rīki, metodes un psiholoģiskie aspekti Cilvēkresursu vadības metodes un rīki	Spēja sastrādāties un analizēt komandas indivīdu vajadzības, veidojot pozitīvas attiecības un darbu komandā Spēja noteikt personīgos un komandas ieguvumus un ierobežojumus Spēja vadīt projekta komandu, deleģēt uzdevumus, pieņemt un novērtēt darba rezultātus	6. LKI līmenis
5.9.	Iesaistīties uzņēmējdarbībā, izstrādāt konkurētspējīgu produktu vai pakalpojumu konceptus un biznesa modeli	Novērtēt esošās un identificēt jaunas uzņēmumu un/vai patērētāju vajadzības Izstrādāt produktus vai pakalpojumus, kas piepilda uzņēmumu vai patērētāju vajadzības Izveidot biznesa modeli produktu vai pakalpojumu ieviešanai tirgū Novērtēt uzņēmuma darbības riskus, un izstrādāt risku mazināšanas pasākumus	<u>Izpratnes līmenī:</u> Komercedarbības normatīvie akti un to pielietojums Uzņēmuma finanšu vadības principi <u>Lietošanas līmenī:</u> Uzņēmējdarbības iekšējās un ārējās vides analīze Tirgvedība, produktu un pakalpojumu izstrāde	Spēja izstrādāt konkurētspējīgu produktu vai pakalpojumu konceptus un biznesa modeli	6. LKI līmenis

			Biznesa modeļu izveide Naudas plūsmu aprēķini Risku vadība		
--	--	--	--	--	--

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Latvijas Neatkarīgo Mežizstrādātāju Asociācija Profesijas standarta izstrādes darba grupa: Jānis Gercāns - SIA "R GRUPA" ražošanas vadītājs; Andris Balodis - AS "Latvijas valsts meži" stratēģiskās attīstības vadītājs; Edmunds Linde - AS "Latvijas valsts meži" mežkopības plānošanas vadītājs; Solvita Mūrniece - Valsts meža dienesta Meža resursu un pārvaldības departamenta direktore; Mārtiņš Ralle - SIA "NIEDRĀJI MR" mežsaimniecības tehniķis; Uģis Ūzulnieks - Latvijas Kokrūpniecības federācijas izpilddirektora vietnieks; Andis Malējs - Mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības „Mežsaimnieks” valdes loceklis.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	Ingvars Kudeikins – Ekonomikas ministrija, Cilvēkkapitāla attīstības departamenta vecākais eksperts; Agris Zimelis – Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Meža un vides zinātņu fakultātes, Mežsaimniecības institūta docents, Dr.silv, eksperts; Anda Būmane – Kokrūpniecības nozares padome, koordinatore, eksperts; Jānis Gercāns - SIA "R GRUPA" ražošanas vadītājs/ iesniedzējs; Inese Paudere – Valsts izglītības aģentūra, Izglītības satura departaments, Profesionālās izglītības satura nodaļas vecākā eksperte.
Profesijas standarta NEP atzinums	<i>19.06.2024., Protokola Nr.6-10.5.1./3</i>
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	<i>06.08.2025.</i>
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	<i>09.06.2010.</i>